

Vergaderjaar 2007–2008

21 501-20

Europese Raad

Nr. 396

**BRIEF VAN DE MINISTER EN STAATSSECRETARIS VAN BUITEN-
LANDSE ZAKEN**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 september 2008

Graag bieden wij u hierbij, mede namens de minister-president, het verslag aan van de buitengewone bijeenkomst van de Europese Raad die op 1 september 2008 te Brussel plaatsvond.

De minister van Buitenlandse Zaken,
M. J. M. Verhagen

De staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
F. C. G. M. Timmermans

VERSLAG VAN DE BUITENGEWONE BIJENKOMST VAN DE EUROPESE RAAD OP 1 SEPTEMBER 2008 TE BRUSSEL

Inleiding

Zoals vermeld in de geannoteerde agenda van de Europese Raad die Uw Kamer op 29 augustus jl toeging, had EU-Raadsvoorzitter Frankrijk twee onderwerpen op de agenda gezet:

1. de situatie in Georgië en de manieren om dit land hulp te bieden; en
2. de gevolgen van de crisis voor de betrekkingen van de Europese Unie met Rusland.

Verslag

De voorzitter van het Europees Parlement, de heer Pöttering, riep in zijn bijdrage aan het begin van de zitting op tot energiesolidariteit tussen de lidstaten en het verminderen van de energie-afhankelijkheid van derde landen.

De voorzitter van de Europese Raad, President Sarkozy, benadrukte de grote verantwoordelijkheid die de EU heeft om in Georgië een belangrijke bijdrage te leveren om tot de-escalatie en vervolgens een oplossing van het conflict met Rusland te komen. Daarvoor is gezamenlijk en eensgezind optreden van de lidstaten een eerste vereiste. President Sarkozy benadrukte tevens de noodzaak om de brede dialoog met Rusland te vervolgen en tegelijkertijd Rusland te houden aan de verantwoordelijkheden die het op zich heeft genomen met het ondertekenen van het zogeheten zespuntenakkoord.

Verscheidene regeringsleiders onder wie minister-president Balkenende prezen het Franse voorzitterschap voor de doortastendheid waarmee het de crisis in Georgië evenwichtig tegemoet was getreden.

Minister-president Balkenende heeft in zijn interventie gewezen op de noodzaak dat Rusland zich aan zijn woord houdt en dat de regering van dat land ook duidelijk te maken. Hij verwees naar de brede waaier van relaties tussen de EU en Rusland met grote belangen over en weer. Daarom is het belangrijk om escalatie te voorkomen en de overlegkanalen die het mogelijk maken boodschappen over te brengen, open te houden. Tegelijkertijd moest duidelijk zijn dat de Russische disproportionele reactie op de gebeurtenissen begin augustus en het feit dat de Russische troepen nog niet volledig naar de posities van voor het uitbreken van de gevechten waren teruggetrokken en de eenzijdige erkenning door Rusland van de Georgische regio's, inhielden dat het voor de EU geen «business as usual» kon zijn. Daarnaast benadrukte minister-president Balkenende het belang om meer aandacht te besteden aan energiezekerheid en diversiteit in de energievoorziening.

De Europese Raad heeft na zijn korte zitting ingestemd met conclusies van het voorzitterschap met de volgende hoofdpunten:

- de Europese Raad veroordeelt met klem het eenzijdige besluit van Rusland om de onafhankelijkheid van Abchazië en Zuid-Ossetië te erkennen;
- hij roept de partijen op het zespuntenakkoord dat zij op 12 augustus hebben onderschreven volledig en te goeder trouw uit te voeren;
- de Europese Raad mandateert zijn voorzitter om samen met Commissievoorzitter Barroso en Hoge Vertegenwoordiger van de Raad Solana op 8 september in Moskou de beraadslagingen over volledige uitvoering van het zespuntenakkoord voort te zetten;

- de Europese Raad stuurt een verkennende missie uit in het kader van de voorbereiding van een EVDB-monitoringsmissie in Zuid-Ossetië in aanvulling op de bestaande inspanningen van de OVSE;
- hij besluit tot het houden van een internationale wederopbouwconferentie voor Georgië;
- de Europese Raad stelt de technische besprekingen over een nieuw partnerschaps- en samenwerkingsakkoord uit totdat Rusland zijn troepen heeft teruggetrokken tot de posities die zij voor 7 augustus jl. innamen.

De conclusies van de Europese Raad treft U in de bijlage bij deze brief aan¹.

Het kabinet acht het van groot belang dat de Europese Raad eensgezind een standpunt heeft ingenomen en concrete maatregelen heeft getroffen ten aanzien van de crisis tussen Georgië en Rusland. Deze week en in de komende weken zal de Raad in zijn verschillende samenstellingen verder beraadslagen over de rol van Unie in het vinden van een duurzame en vreedzame oplossing van het conflict gebaseerd op de beginselen van onafhankelijkheid, soevereiniteit en territoriale onschendbaarheid, alsmede over de bredere context van de betrekkingen tussen de EU en Rusland. De eerstvolgende gelegenheid daartoe vormt de informele bijeenkomst van ministers van Buitenlandse Zaken (het «Gymnich-overleg») op 5 en 6 september a.s.

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.